

Entreprenörskap & innovation med fokus på perifera regioner

Håkan Ylinenpää
Entreprenörskap & Innovation/CiiR
Luleå tekniska universitet

HÖN Kalix 9 dec 2011

Några utgångspunkter ...

?

- Gles befolkning – högre ‘transaktionskostnader’ & bristande lokal kritisk massa
- Brister i infrastrukturen
- ‘Brain drain’ – behov av impulser utifrån
- Cykliska industrier
- ...

!

- Tydliga entreprenörer
- Väl utvecklade lokala nätverk
- En boendemiljö som attraherar många
- Naturresurser
- ...

Några utmaningar ...

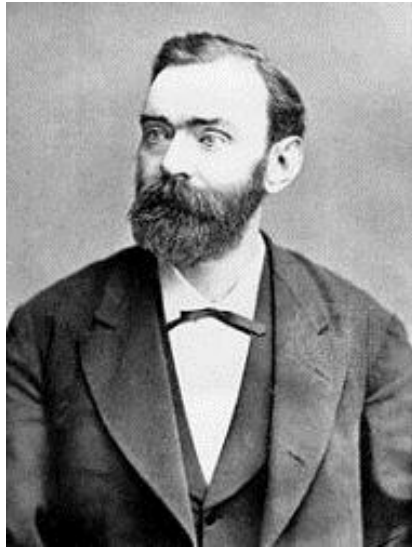
1. Hur tillvarata och utveckla entreprenörskapet?
2. Hur få ihop tillräckligt många aktörer/kompetenser?
3. Hur få samman "rätt" aktörer"?
4. Hur göra rätt saker? Hur undvika "tunnelseende"?
5. Hur göra saker rätt?

Företagsamma individer/Entreprenörer ...

- ... karaktäriseras av proaktivitet, innovativitet och risktagande
- ... där de upptäcker och exploaterar möjligheter
- ... genom sitt personliga nätverk
- ... och genom att samverka med andra.
- Entreprenörer “ger för att få”
- ... och är därför omistliga för lokal/ regional/ nationell utveckling.

/Schumpeter 1911, Kirzner 1973, Covin & Slavin 1991, Wiklund 1998, Johannison 2000, Shane & Venkataram 200, Westerberg & Ylinenpää 2002/2008, Wincent 2006

Moderna innovationer...

- ...blir allt mer av kollektiva processer som involverar flera företag
- ...och som också engagerar universitet, forskningsinstitut och myndigheter
- ...och som inbegriper lärande och mångvetenskaplighet – att kombinera kunskapsområden & teknologier

/Lundvall 1992, 1993; Carlsson 1995; Edquist 1997, Laestadius, Nuur & Ylinenpää 2007

Moderna affärer ...

- Kräver (p g a outsourcing och fokus på nisch/core business) samverkan med andra aktörer
- ... där konkurrenskraften skapas i global konkurrens
- ... där produkter och tjänster/service kombineras till attraktiva kunderbudanden
- ... och där IPR ofta ersätts av behovet av marknadsförspång

Utmaning 1: Hur tillvarata och utveckla entreprenörskapet?

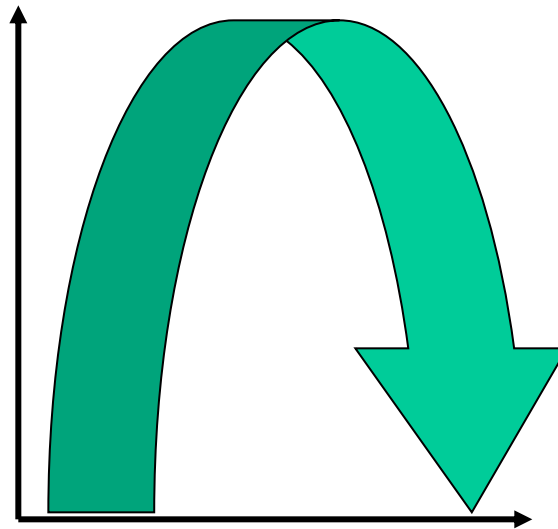
- Utveckla/supporta lokala förmågor
 - Entreprenörskap i skolan
 - Vilka är våra lokala förmågor?
- Attrahera entreprenörer utifrån
- Entreprenörskap inom företag (intraprenörskap)
- Entreprenörskap utanför företagssektorn (social entrepreneurship)
- Kollektivt/teambaserat entreprenörskap

Utmaning 2: Hur få ihop tillräckligt många aktörer/kompetenser?

Kritisk
massa

”Fripassagerar-
problematik”

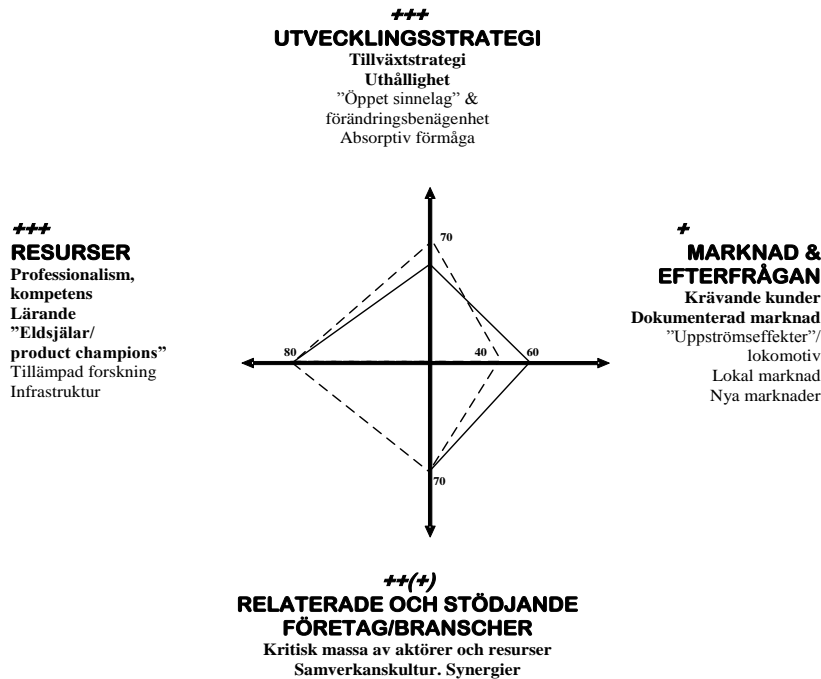
Hur säkra kritisk massa?

Tillvarata & utveckla
egen (lokal) potential

Importera & nyttiggör
externa resurser

Utmaning 3: Hur få samman "rätt" aktörer"?

Analysmodell – generell bedömning av tyngdpunkter i strukturfondsprogrammet för Mellersta Norrland respektive Övre Norrland och dess förmåga att bidra till regional utveckling och dynamik

Förklaring

- ++++ mycket stor tyngd i faktorn
- +++ stor tyngd i faktorn
- ++ tyngd i faktorn
- + liten tyngd i faktorn
- 0 ingen tyngd i faktorn

- Övre Norrland
- - - Mellersta Norrland

Kommersialiseringstrappan

-
- Finns behov på marknaden?
 - Är företag med?
 - Hur lång är pay-off-tiden?
 - Vem leder processen?
 - Har vi rätt team för att vinna matchen?
 - Har vi en fungerande supporter-klubb?
 - Har vi en road-map för hela resan?

Utmaning 4: Hur göra rätt saker?

(Radikal) innovation \longleftrightarrow Kopiering/Arbitrage

Hur undvika "tunnelseende"?

FOREWORD BY JOHN SEELY BROWN

HENRY CHESBROUGH

OPEN INNOVATION

The New Imperative
for Creating and Profiting
from Technology

HARVARD BUSINESS SCHOOL PRESS

OPEN INNOVATION PRINCIPLES

Not all the smart people work for us. We need to work with smart people inside *and* outside our company.

External R&D can create significant value; internal R&D is needed to claim some portion of that value.

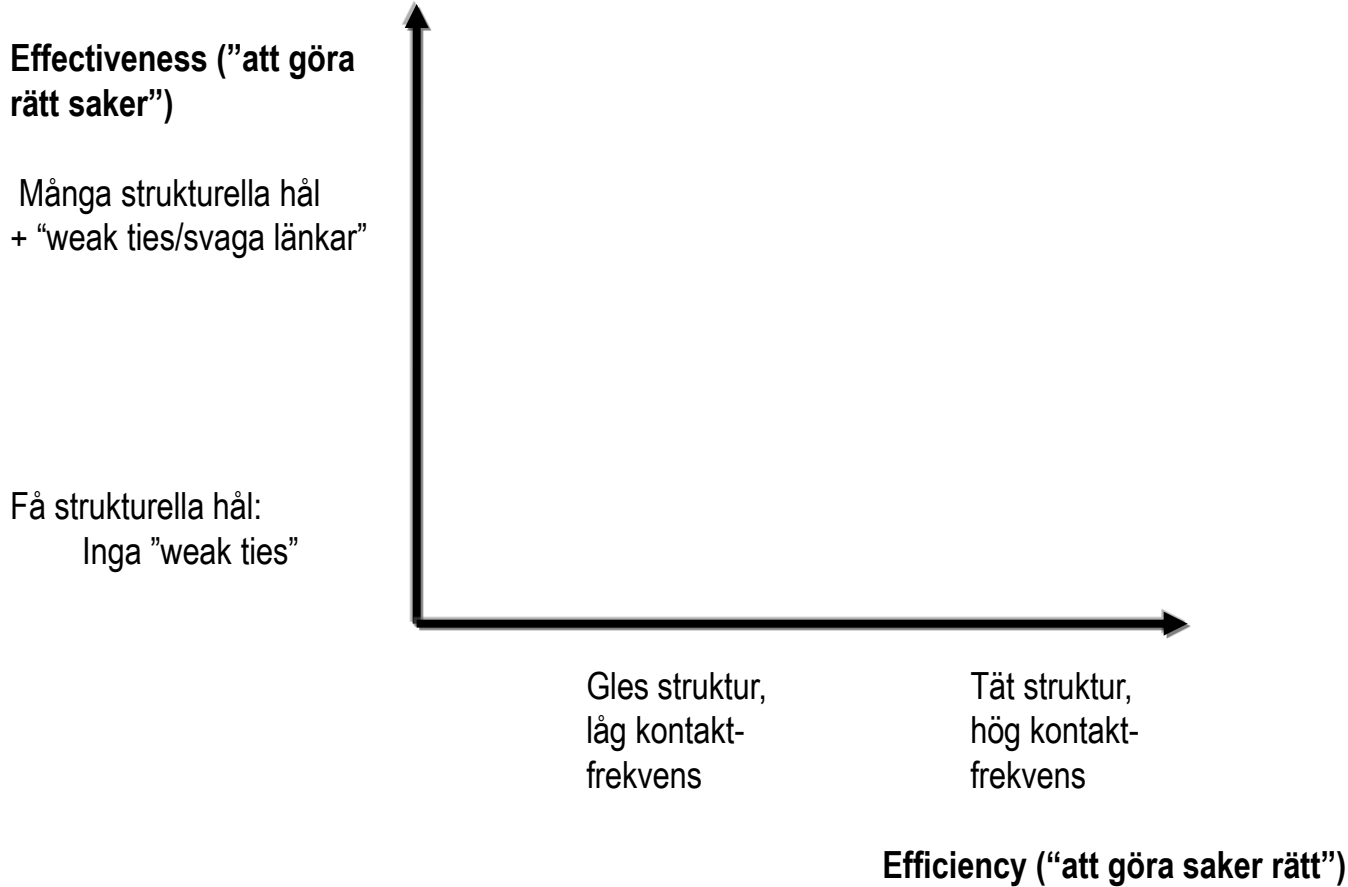
We don't have to originate the research to profit from it.

Building a better business model is better than getting to market first.

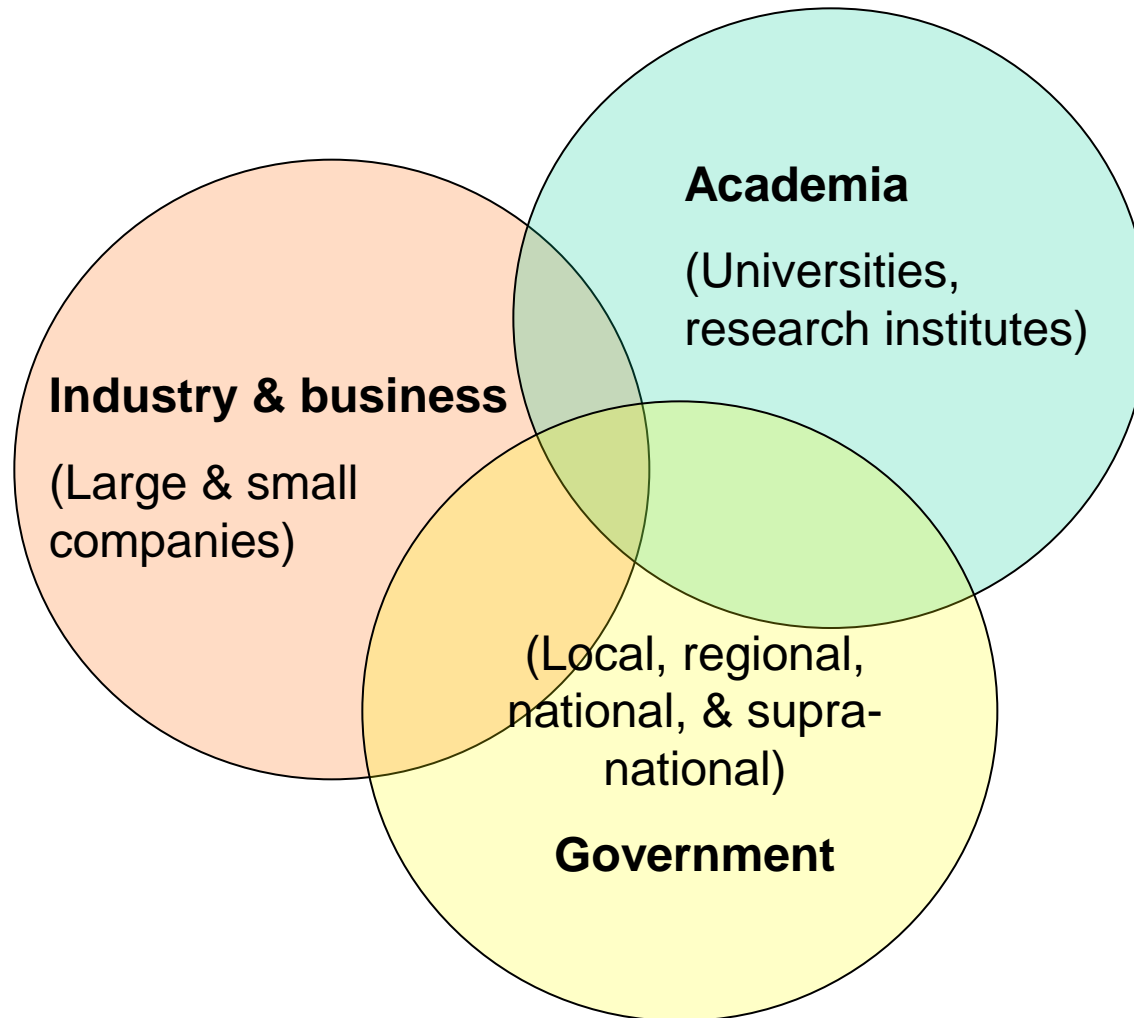
If we make the best use of internal and external ideas, we will win.

We should profit from others' use of our IP, and we should buy others' IP whenever it advances our own business model.

Utmaning 5: Hur göra saker rätt - Olika former av effektiv samverkan...

Triple Helix

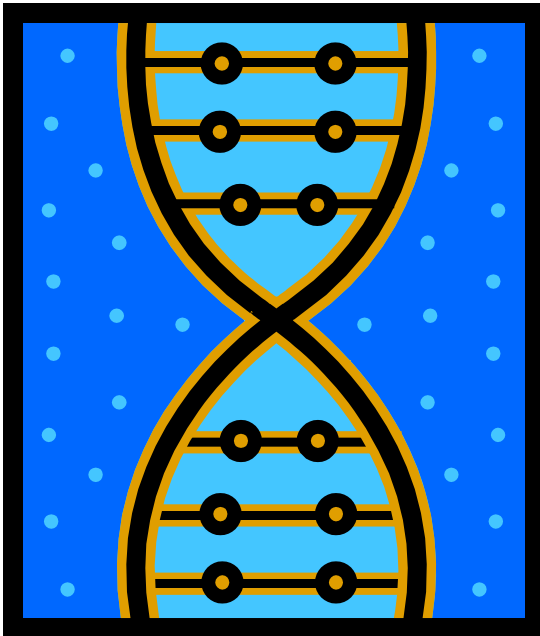

Framgång med Triple Helix – Kräver att bidrag och belöningar balanseras

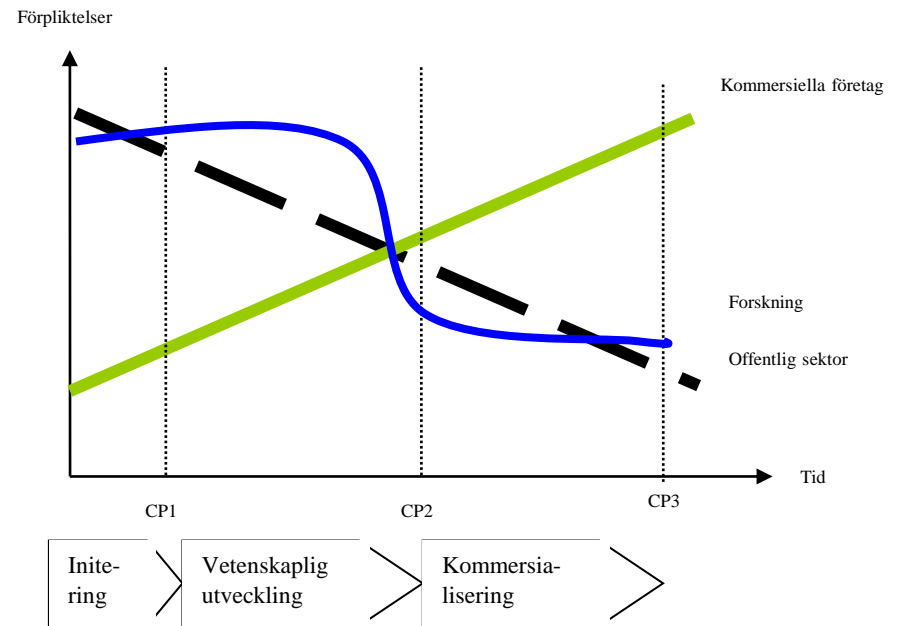
<i>Sektor</i>	<i>Bidrag</i>	<i>(Förväntad) belöning</i>
Samhälle	”Offentlig” kompetens - fokus på långsiktiga mål - fokus på översikt och systemperspektiv - ”smörjmedel”/resurser	Konkurrenskraft för region och/eller nation Nya arbetstillfällen, ökade skatteintäkter etc.
Universitet	Forskningskompetens - fokus på utveckling av akademisk kunskap - analytiska färdigheter	Akademiskt konkurrens- övertag Image och rykte Finansiering
Näringsliv	Kommersiell kompetens - vinstfokus - nyttofokuserat - få snabba resultat	Konkurrenskraft på marknaden Nya affärer och avtal

Hur göra saker rätt?

"Positiva spiraler"...

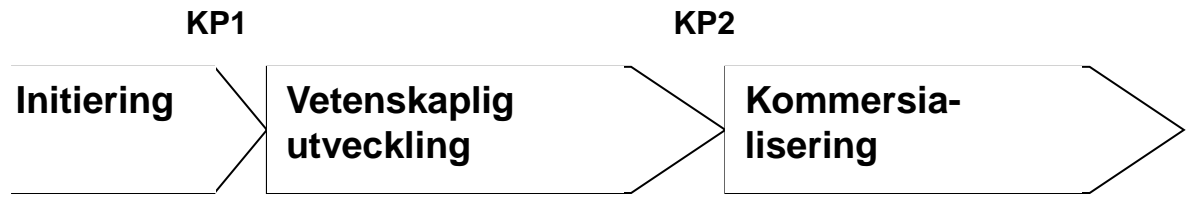
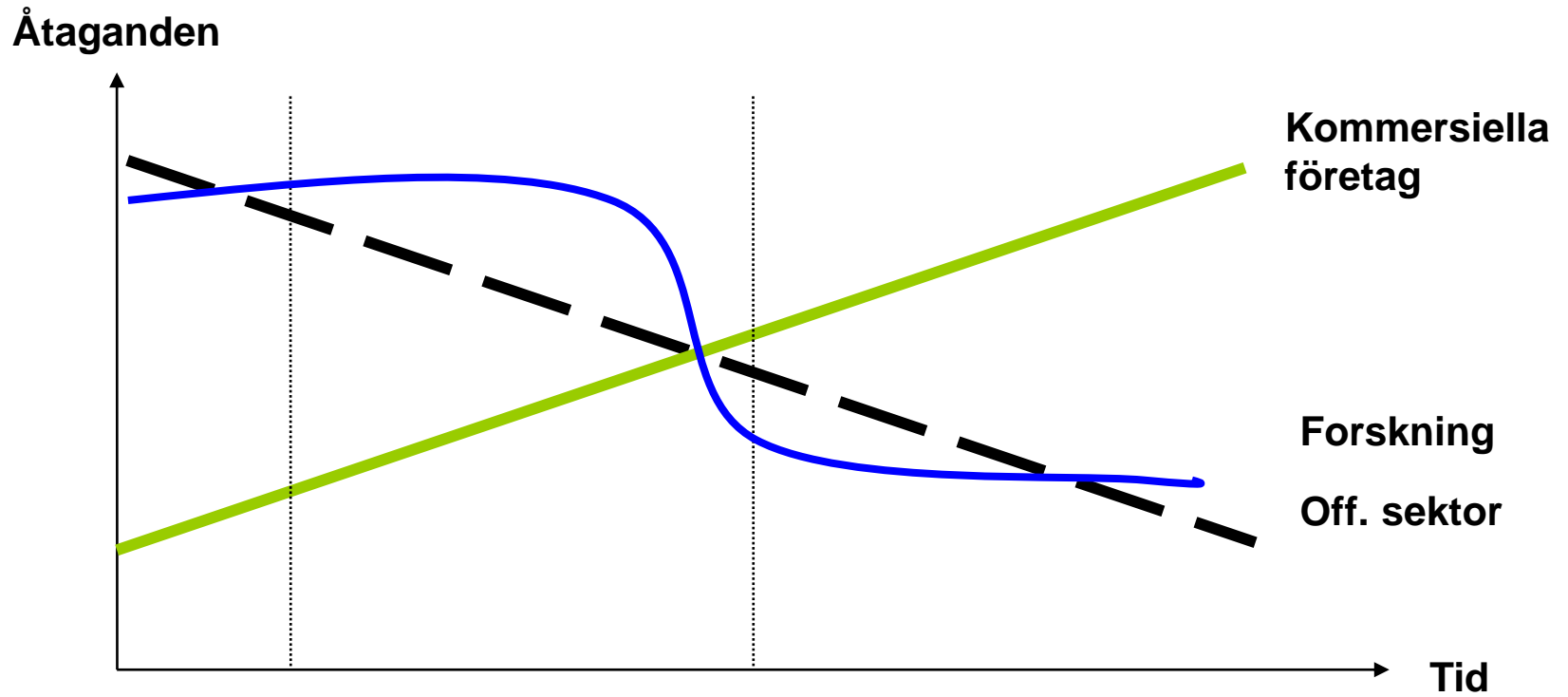

... eller "lagtempo-lopp"

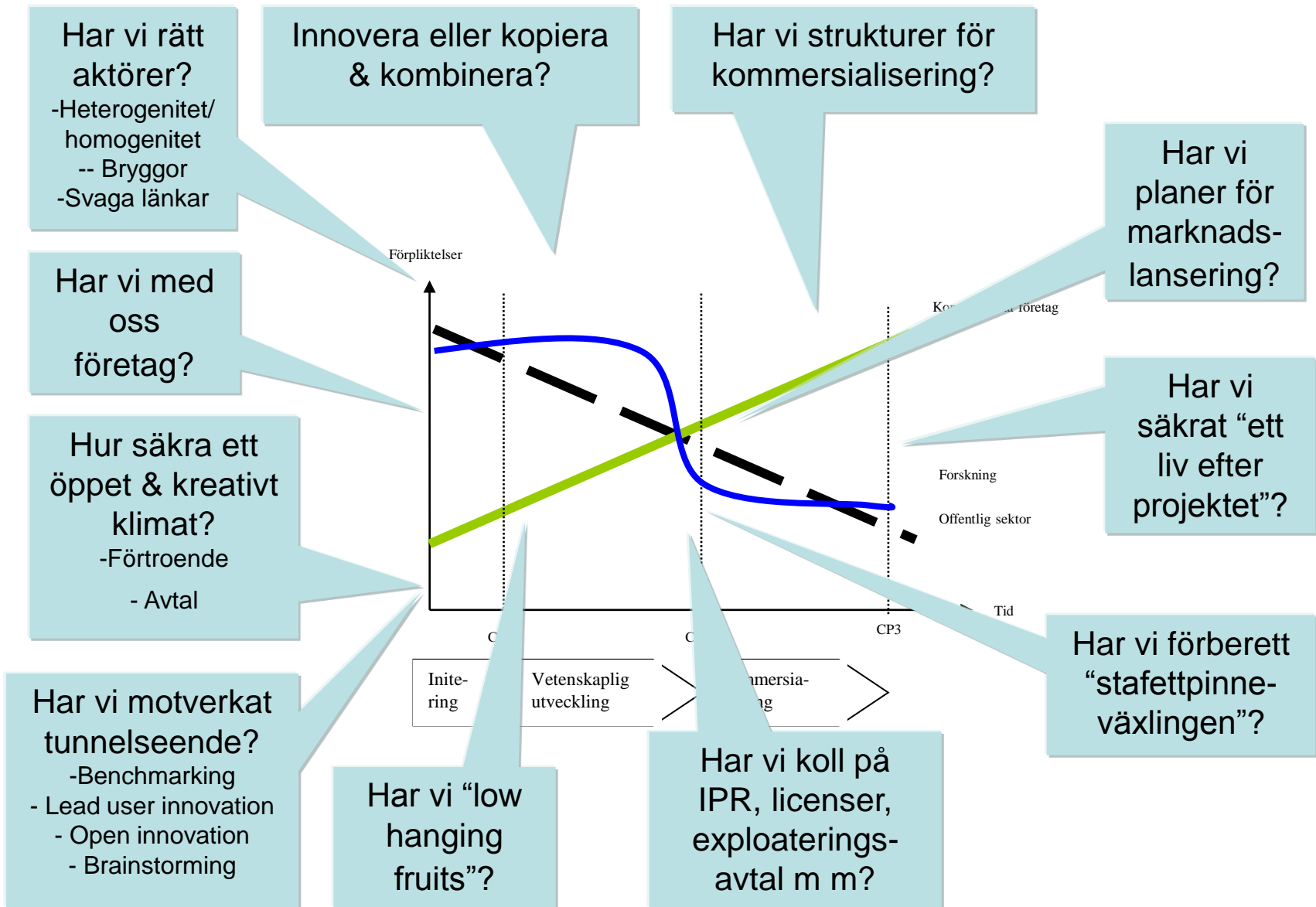

Source: Westerberg, Wincent & Ylinenpää (2007)

Mekanismer som driver processen

Implikationer för praktiker & policymakers

ERIS/IRIS-typologin

(Cooke & Leydesdorff 2004)

Entreprenöriella Regionala Innovations- System (ERIS)

- "Den nya ekonomin"
- Individuella aktörer
- Samarbete mellan
entreprenörer,
riskkapital/affärsänglar,
forskare, inkubatorer och
krävande kunder
- "Typisk modell för USA
och andra
angloamerikanska
länder"

Institutionella Regionala Innovation-System (IRIS)

- Ingenjörsbaserad
kunskap
- Institutionella aktörer
- Nära samverkan mellan
strukturer för produktion,
kunskapsutveckling och
institutionella ramverk
- "Typisk modell för
Tyskland och de nordiska
länderna"

Contrasting entrepreneurial and institutional regional innovation systems

<i>System level</i>	Type of system	Entrepreneurial regional innovation system (ERIS)	Institutional regional innovation system (IRIS)
	Image of the market	Ambiguous, potential collaborative space	Uncertain, risky competitive space
	Type of innovation process	Action-oriented: based on experimental learning	Planning-oriented: based on the need for overview, control and risk minimizing
	Strategies	Emergent	Planned
	Time perspective	Emergence; fuzzy vision combined with step-by-step action	Present and future; more clear vision combined with long-term planning
	Organizational structure	Organic (loosely coupled); to a large extent based on trust	Mechanistic; to a large extent based on contractual ties
	Critical resources	Entrepreneurial skills Venture capital	Management skills Institutional capital
	Decision logic	Effectuation: Taking action based on available/accessible resources	Causation: Planning for and controlling the future
	Cooperation	Ad hoc-based, intermittent and often short-termed	Planned and long-termed
<i>Actor level</i>	Critical performers	Actors: Individuals who form teams of complementary competences	Agents: Representatives of different sectors of society

Designtech

**Project
Coordinator®**
YOUR ONLINE PROJECT HOTEL BY DESIGNTECH

**ProcessIT
Innovations**

MAKE IT TOGETHER

Entreprenörskap och innovation i perifera regioner – Några kritiska frågor ...

- Tar vi tillvara **HELA** vår entreprenöriella potential?
- Är vi **FÖR** inriktade på att stötta IRIS-baserade IS (och glömmer/ser inte ERIS-baserade dito)?
- Är modellen (“lagtempo-loppet”) för 3Helixsamverkan kanske **BARA** relevant för IRIS-baserade IS?
- Är rollen för offentlig sektor **ÄNNU** viktigare i glesbefolkade regioner?
- Är IKT och nätverkskompetens **ÄNNU** viktigare i glesbefolkade regioner?
- Är våra innovationssystem (-initiativ) **TILLRÄCKLIGT** diversifierade?

Centre for Interorganisational Innovation Research (CiIR)

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

Partners

- Entreprenörskap & innovation (LTU),
 - Functionella produkter (LTU)
 - Informatik (UmU)
 - Handelshögskolan (UmU)
 - CERUM (UmU)
 - EISLAB (LTU)
- ProcessIT Innovations (LTU, UmU)
 - CDT (LTU)

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

Några nyckelord

- Mångvetenskaplig kunskapsutveckling
- ...med relevans för policy-makers
- Fokus på icke-storstadsområden & distribuerade entreprenöriella innovationssystem där
- ...IKT & digitala innovationer är viktiga och där
- ...en ny affärs- och innovationslogik är framträdande.
- Kunskapsspridning & interaktion med policy & praktik en prioriterad uppgift!

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

EUROPEISKA
UNIONEN
European
regional
development

I SAMARBETE MED:

Forskningsområden (WPn)

- Hur kan man utveckla och exploatera IKT och digitala innovationer för utveckling av innovativa system i glesa regioner? (WP1)
- Hur kan vi använda oss av den dynamik som finns i relationen mellan ”lokomotiv och vagnar” för att utveckla den här typen av innovationssystem? (WP2)
- Hur kan vi använda oss av ny teknik och ny kunskap för regional utveckling och sektorsöverskridande samarbete? (WP3)
- Hur kan vi bättre använda oss av internationella kontakter och IKT för att skapa fler möjligheter till innovation och affärer? (WP4)
- Hur kan man mäta dynamiken i innovativa system och designa system som optimerar deras utfall? (WP5)

STYRELSE

- Per-Erik Sandlund, GD Invest Sweden (ordf)
- Sara Öhrvall, FoU-dir Bonniers
- Johan Sterte, rektor LTU
- Agneta Marell, vice-rektor UmU
- Vakant
- Magnus Lagerholm, VINNOVA (associated)

ADVISORY BOARD

- Professor Erkkö Autio, Imperial College, London, UK
- Prof. Nicola Bellini, Director IRPET, Italy
- Professor Kalle Lyytinen, Case Western Reserve University, US
- Professor Pontus Braunerhielm, CEO Entrepreneurship Forum, Stockholm, Sweden
- Professor Anders Lundström, The Swedish Agency for Growth Policy Analysis/PEER, Stockholm
- Professor Ewa Gunnarsson, Luleå University of Technology, Luleå

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

Kunskapspridning & interaktion med policy och företag viktig!

- Publikationer
- Kunskapsplattform
- Interaktiva workshops/seminarier
 - Utbildningar
- Experimentplattformar för aktivt lärande

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

EUROPEISKA
UNIONEN
European
unionens
regioner

I SAMARBETE MED:

Budget (3 år)

• Kostnader

Löner	10600
Tjänster	1670
Resor m m	690
Övriga kostnader	495
OH	<u>4545</u>
	18000

• Intäkter

VINNOVA	9000
NLL	1200
LST BD	800
Reg.förb AC	2000
LTU	1500
UmU	1500
Forskn.avd/motsv	<u>2000</u>
	18000

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

Mer information ...

Centre for Inter-organisational Innovation Research (Ciir)

Håkan Ylinenpää; professor/föreståndare
Joakim Wincent, professor/bitr föreståndare
ETS, Luleå tekniska universitet
971 87 LULEÅ, Sweden

<http://www.ciir.se>

PROJEKTET SAMFINANSIERAS AV:

I SAMARBETE MED:

